

Jonnen jäljillä

Appellatiivisen jonnen alkuvaiheet verkkokeskusteluaineistojen valossa

1 Johdanto

Suomalainen miehennimi *Jonne* on saanut 2000-luvulla appellatiivisen merkityksen. *Kielitoimiston sanakirjan* (KS, s.v. *jonne*) mukaan *jonne*-appellatiivia käytetään ”ark., leik. (sanojan mielestä) lapsellisesti t. nolosti käyttäytyvästä teini-ikäisestä, vars. pojasta”. Appellatiivisen *jonnen* matka osaksi arkista kielenkäyttöä on ollut varsin nopea. Esimerkiksi Suomi24-keskustelufoorumilta kerättyyn korpukseen (City Digital Group 2021) se ilmestyy ensimmäisen kerran syyskuussa 2009 ja alkaa yleistyä vuodesta 2011 lähtien. Kesäkuussa 2018 se lisättiin *Kielitoimiston sanakirjaan*, mitä voi pitää merkinä sanan vakiintuneisuudesta ja yleisestä tunnettuudesta (Klemettinen 2018).

Appellatiivinen *jonne* on herättänyt paljon kiinnostusta ja metakielellistä keskustelua. Aihetta on käsitelty paitsi lukemattomissa verkkokeskusteluissa myös useissa perinteisissä medioissa (mm. Keso 2019; Pitkäranta 2021) ja kieliasiantuntijoiden kirjoituksissa (Heikkinen 2017; Klemettinen 2018). Lisäksi monet verkkokulttuurista käsittelevät tutkimukset ja opinnäytteet (mm. Uotila 2013; Haasio 2015; Pajunen 2017; Närä 2019) sivuavat *jonnea*. Ainoa yksinomaan *jonneen* keskittyvä tutkimus kuitenkin on Pipsa Haaviston kandidaatintutkielma (2015), jossa hän analysoi sanan merkitystä, käyttöä ja levinneisyyttä laajan verkkokyselyaineiston pohjalta.

Yksi näissä kirjoituksissa eniten käsitellyistä teemoista on sanan alkuperä: miksi juuri *jonne* on vakiintunut tarkoittamaan tietynlaista teini-ikäistä poikaa? Kysymykseen on esitetty useita mahdollisia vastauksia, joista yleisin on yhteys videopeliharrastajien suosimaan Jonneweb-verkkosivustoon.¹ Useat lähteet mainitsevat Jonnewebin ja keskustelufoorumi Kuvalaudan vuonna 2008 alkaneen yhteistyön, jonka seurauksena Jonnewebistä tulleiden käyttäjien määrä kasvoi Kuvalaudalla. Kuvalaudan alkuperäiset käyttäjät kokivat tämän laskevan keskustelujen tasoa ja alkoivat kutsua Jonnewebistä tulleita käyttäjiä *jonneiksi*. (Haavisto 2015; Heikkinen 2017; Honkanen 2019; Keso 2019; Meemi.info s.v. *Jonne*.) Myöhemmin sanan käyttö on levinnyt Kuvalaudalta muualle verkkoon sekä reaali maailmaan.

Tässä katsauksessa tarkastelemme, pitääkö tämä käsitys *jonnen* alkuperästä paikkansa. Luvussa 2 taustoitamme aiheetta kertomalla appellatiivistumisesta sekä *Jonnesta* etunimenä. Luvussa 3 esittelemme katsauksen aineistolähteet sekä aineistonkeruu- ja analyysimenetelmät. Luvussa 4 käsittelemme *jonnen* syntyhistoriaa ja leviämistä. Lopuksi kokoamme havaintomme yhteen luvussa 5.

2 Taustaa

2.1 Appellatiivistuminen kielenilmiönä

Appellatiivistuminen tarkoittaa ilmiötä, jossa erisnimeä aletaan käyttää yleisnimen tavoin. Tutkimuskohteemme *jonnen* lisäksi suomessa on runsaasti muitakin appellatiivistuneita ilmauksia. Esimerkiksi *urpo* tarkoittaa arkisessa kielenkäytössä ’tyhmää’ ja ’pysäköinninvalvojusta’ voidaan käyttää yhdyssanailmauksia *lappuliisa* tai *parkkipirkko*.

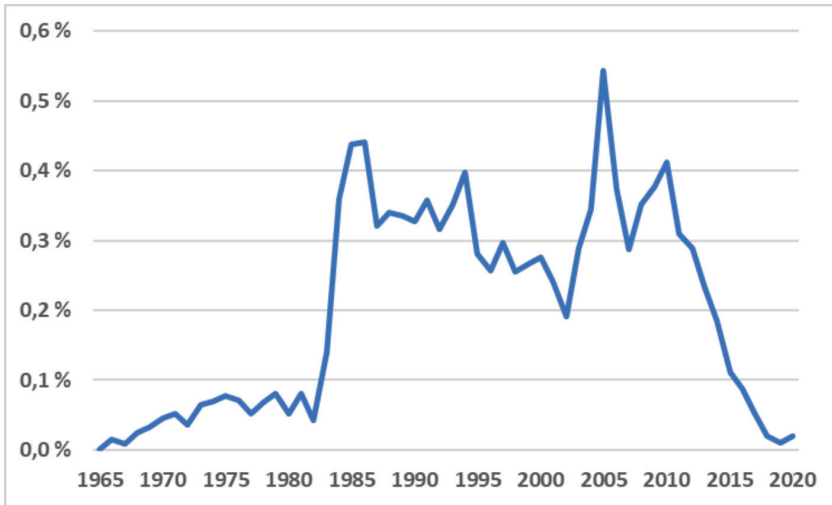
Tutkittaessa appellatiivistumista aineistolähteenä on usein käytetty sanakirjoja ja ilmiötä on pyritty kartoittamaan esimerkiksi tutkituista ilmauksista nousevia merkityskategorioita tarkastelemalla tai kahden kielen ilmauksia vertailemalla (esim. Puolakka 2003; Sköldbberg–Toporowska Gronostaj 2006; Takács 2007; Schmitt 2009; Sarhemia 2017, 2018; Fetzer 2018). Appellatiivistumisen tutkimuksessa yksi keskeinen tarkastelun kohde on ollut appellatiivistumisen motivaatio. Suomessa aiheetta ensimmäisenä tutkinut Simo Hämäläinen (1956, 205–206) toteaa, että osa ilmauksista pohjaa todelliseen henkilöön, jonka nimeä on alettu käyttää appellatiivisesti, kun taas joidenkin ilmausten taustalla ei voi osoittaa olleen tiettyä henkilöä. Aina appellatiivistumisen motivaatiosta ei voikaan saada varmuutta (Anstatt 1997, 20; Fetzer 2018, 312; Sarhemia 2021, 109–113). On myös mahdollista, että etunimiin yhdistyvät konnotaatiot vaikuttavat appellatiivistumisen taustalla (Harvalik 2012, 13; Sarhemia 2019, 239–240).

1 Nimen *Jonneweb* tausta ei ole tiedossa, mutta sen pohjautumista sivuston omistajan etunimeen voidaan pitää todennäköisenä. Omistaja tunnetaan käyttäjänimellä *tseitsei ’JJ’* (Jonneweb: Tiimi).

Usein appellatiivistumisen motivaation selvittäminen on mahdotonta, koska ei ole tiedossa, milloin ja missä tietty ilmaus on appellatiivistunut. *Jonnen* alkuperän voi kuitenkin selvittää jokseenkin varmasti. Katsauksemme aihe ja aineisto tarjoavatkin erinomaisen mahdollisuuden dokumentoida erisnimen appellatiivistumiskehitystä ja merkityksen muutosta poikkeuksellisen tarkkaan.

2.2 Jonne etunimenä

Etunimi *Jonne* pohjautuu skandinaaviseen *Jon*-nimeen, jonka taustalla puolestaan on *Johannes* (Vilkuna 2005 s.v. *Jonne*). Minna Saarelma-Paukkala (2017, 84) mainitsee *Jonnen* esimerkkinä lempinimestä, josta on tullut suosittu etunimi. Vaikka nimeä on annettu harvakseltaan jo 1800-luvun lopusta lähtien (Digi- ja väestötietovirasto), se yleistyi ensimmäistä kertaa vasta 1980-luvulla. Kuvio 1 osoittaa, että nimen suosion ensimmäinen huippu ajoittui vuoden 1984 tienoille, jolloin *Jonne* lisättiin nimipäiväkalenteriin. 1990-luvun lievän laskun jälkeen nimestä tuli suosittumpi taas 2000-luvun puolivälissä, mihin on mahdollisesti vaikuttanut vuosina 2003–2004 julkisuuteen nousseen rockyhtye Negativen laulaja Jonne Aaron. 2010-luvulla nimen suosio väheni voimakkaasti, minkä syyksi on esitetty *jonne*-appellatiivin yleistymistä ja siihen liittyviä negatiivisia konnotaatioita (Heikkinen 2017). Samantapaista suosion vähentymistä on havaittu myös etunimillä *Uuno*, *Tauno* ja *Urpo* niiden saatua pejoratiivisen appellatiivimerkityksen (Sarhema 2021, 108–112).

Kuvio 1. *Jonne*-nimen suhteellinen osuus kaikista suomenkielisille pojille annetuista ensinimistä vuosina 1965–2020. Kuvion tiedot ovat peräisin Yliopiston almanakkatoimiston luovuttamista väestökisteriaineistoista.

Useissa yhteyksissä on arveltu, että *jonne*-appellatiivin yleistymiseen on vaikuttanut *Jonne*-mieltäminen stereotyyppiseksi tiettyä ikäpolvea edustavan pojan nimeksi (esim. Pitkäranta 2021). Se ei kuitenkaan ole missään vaiheessa yltänyt yleisimpien nimien joukkoon. Ensimmäisen suosionhuipun aikaan vuonna 1986 se oli 59. yleisin ja vuonna 2005 toisen suosionhuipun

aikaan 53. yleisin suomenkieliselle pojalle annettu ensinimi. Mielikuva *Jonnesta* stereotyyppisenä tietyn ikäluokan nimenä johtuneekin yleisyyden sijaan sen äkillisestä suosionnoususta. Kaikkiaan *Jonne* on annettu vuodesta 1965 lähtien ensimmäiseksi etunimeksi 3 320 suomenkieliselle pojalle.

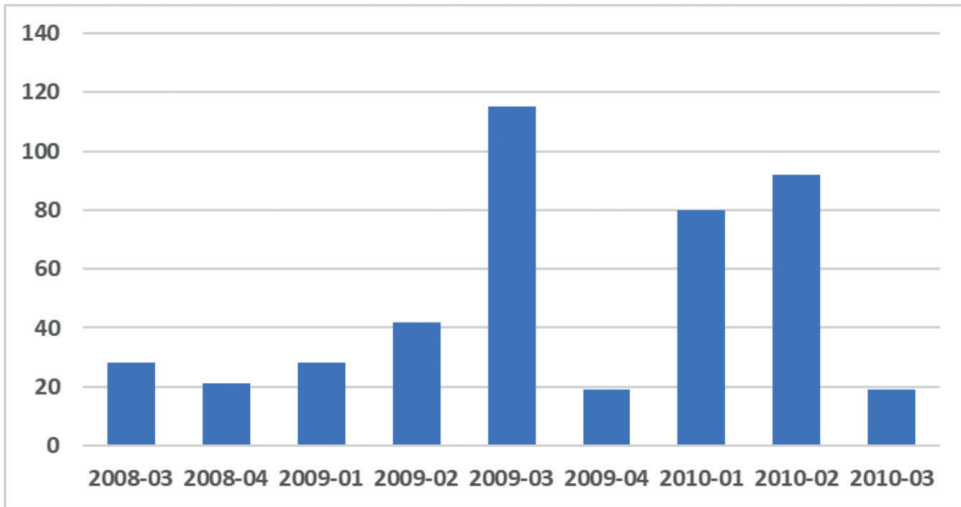
3 Aineisto ja menetelmä

Katsauksemme pääasiallinen aineisto on peräisin Kuvalaudalta, joka on usein mainittu appellaatiivisen *jonnen* syntypaikkana. Kuvalauta oli 17.1.2008–31.8.2010 toiminut yksityishenkilöiden ylläpitämä suomenkielinen keskustelufoorumi. Se edusti kuvalaudoiksi tai kuvafoorumeiksi (engl. *imageboard*) kutsuttua foorumityyppiä, jolle ominaista ovat viesteihin liitetyt kuvat sekä viestien lähettäminen anonymisti. Tunnettuja esimerkkejä tällaisista sivustoista ovat vuodesta 2003 toiminut kansainvälinen 4chan sekä vuonna 2011 Kuvalaudan seuraajaksi perustettu Ylilauta. Kuvalaudalla oli useita eri aihepiireille tarkoitettuja keskustelualueita, mutta selvästi suosituin alue oli Satunnainen, jonne keskusteluketjun saattoi perustaa mistä tahansa aiheesta. Anonymiteetin vuoksi sivustolla julkaistiin usein laittomaan toimintaan liittyvää materiaalia, ja se suljettiin lopulta verkkopalvelimen tarjoajan kyllästyttyä viranomaisten toistuviin yhteydenottoihin. (Uotila 2013, 5–6, 11–19; Vaahensalo 2017, 43–44; Meemi.info s.v. *Kuvalauta*.)

Koska Kuvalauta on ollut suljettuna jo yli vuosikymmenen ajan, valtaosa sen keskusteluista ei ole enää saatavilla verkossa. Verkkosivuja arkistoiwaan Internet Archive -palveluun on kuitenkin tallentunut tuhansia Kuvalaudan alasivuja. Osa näistä tallenteista on kokonaisia keskusteluketjuja ja osa keskustelualueiden pääsivuja, joilla näkyy avausviesti sekä kolme viimeisintä vastausta kymmenestä viimeksi aktiivisesta keskusteluketjusta. Nämä tallenteet ovat pieni osa kaikista Kuvalaudalla käydyistä keskusteluista, mutta niitä voi silti pitää suhteellisen edustavana otoksena. Tallenteita on kaikilta keskustelualueilta ja eri ajanjaksoilta, joskin kesän ja syksyn 2008 ajalta huomattavasti enemmän kuin vuosilta 2009–2010. Viesteihin liitetyt kuvat eivät sisälly tallenteisiin. Internet Archivea on hyödynnetty usein verkon historiaa käsittelevissä tutkimuksissa, ja sitä pidetään luotettavana aineistolähteenä (Suominen 2013).

Aineisto on kerätty syys-marraskuussa 2021 hakemalla *jonne*-kirjainjonoa Internet Archiven tallentuneilta Kuvalauta-sivuilta. Hakutuloksista on tallennettu *jonne*-appellatiivin sisältävä viesti kokonaisuudessaan, keskusteluketjun avausviesti sekä tarvittaessa muita kontekstin ymmärtämisen kannalta olennaisia viestejä. Tallennettujen viestien yhteydessä näkyy myös niiden lähetyssijainta. Aineiston ulkopuolelle on jätetty *jonne*-pronominin, *jonnekin*-adverbin sekä muiden *jonne*-kirjainjonon sisältävien mutta merkitykseltään selvästi poikkeavien sanojen (esim. *hajonneet*, *opinahjonne*) esiintymät. Kaikkiaan Kuvalauta-aineisto sisältää 444 esimerkkiä 205 keskusteluketjusta. Kuten kuviosta 2 näkyy, aineistoesimerkkien määrissä on runsasta ajallista vaihtelua.

Luvuissa 4.3 ja 4.4 käytämme aineistolähteinä myös Suomi24-korpusta, Meemi.info-, Riemuriasia- ja Meme Generator -sivustoja. Kielipankin Suomi24-korpus sisältää samannimisen keskustelufoorumin tekstit vuosilta 2001–2020 (City Digital Group 2021). Meemi.info on wiki-pohjainen sivusto, jonka tarkoituksena on esitellä suomalaisen kuvafoorumikuluttuurin keskeisiä ilmiöitä. Sen artikkelit ovat vapaasti muokattavissa ja niiden tyyli on usein humoristinen tai ironinen (Haavisto 2015, 3). Sivusto kuitenkin tarjoaa lisätietoa aiheista, joista on kirjoitettu

Kuvio 2. Kuvalauta-aineistoesimerkkien määrät ryhmiteltynä vuosineljänneksittäin.

muualla vähän. Riemurasia on vuodesta 2003 toiminut suomalainen verkkosivusto, jolla on arvioitu olevan paljon yhteisiä käyttäjiä kuvafoorumien kanssa (Meemi.info s.v. *Riemurasia*). Sen tunnetuin osa-alue on Jylppy-galleria, johon käyttäjät voivat lähettää humoristisia mediasisältöjä, kuten kuvia, videoita, tekstejä ja äänitiedostoja. Meme Generator on kansainvälinen verkkopalvelu, joka tarjoaa käyttöliittymän internetmeemien² luomiseen.

Tarkastelemme *jonnea* sekä määrällisestä että laadullisesta näkökulmasta. Esitämme keskeisten ilmiöiden lukumäärät aineistossamme ja tarkennamme kuvaa niistä laadullisten havaintojen avulla. Tällaista lähestymistapaa voi luonnehtia laadulliseksi aineistopohjaiseksi tutkimukseksi (ks. Luodonpää-Manni-Ojutkangas 2020). Lisäksi katsaustamme voisi luonnehtia historialliseksi verkkotutkimukseksi, jolle ominaista on potentiaalisten lähdeaineistojen paljous mutta myös vaihtelevuus ja puutteellisuus (Suominen 2013).

4 Appellatiivisen jonnen synty ja leviäminen

Tässä luvussa tarkastelemme *jonnen* appellatiivistumiskehitystä. Luvuissa 4.1 ja 4.2 analysoimme ilmauksen alkuvaiheita Kuvalauta-aineiston perusteella. Luvuissa 4.3 ja 4.4 pohdimme sen leviämisen syitä useisiin eri verkkolähteisiin tukeutuen.

² Internetmeemi on usein nopeasti suuren suosion saavuttava internetilmiö, jota käyttäjät muokkaavat ja levittävät eteenpäin. Internetmeemien tarkoitus on hauskuutus, mutta niitä voidaan käyttää myös viestinnän tehokeinona. (Internetmeemien määrittelistä ks. esim. Castaño Díaz 2016; Vainikka 2016, 61–64.)

4.1 Lähtölaukaus Jonnewebiä koskevalle keskustelulle

Jonneweb mainitaan Kuvalauta-aineistossa ensimmäistä kertaa 10.8.2008, jolloin Satunnainen-osion viestiketjussa aloitusviestin kirjoittaja pohtii, ”miksi suurin osa kuvalautalaisista on jotain jonneweb-homoja” (kuva 1). Pohdintansa tueksi hän on kopioinut Jonnewebin IRC-kanavalta keskustelukatkelman, joka sisältää linkkejä Kuvalaudalle. Viestiketjun vastaukset eivät ole tallentuneet Internet Archiveen, joten muiden käyttäjien reaktioita avaukseen ei saada selville. Vastausten määrän (117) perusteella aihe on kuitenkin herättänyt kiinnostusta. Keskusteluketju on todennäköisesti myös motivoinut Jonnewebin etusivulla julkaistun uutisen Jonnewebin ja Kuvalaudan yhteistyöstä (kuva 2). Uutisen tarkka julkaisuajankohta jää epäselväksi, sillä sivu ei ole tallentunut Internet Archiveen 9.7.2008 ja 1.12.2008 välisenä aikana. Todennäköisesti se on kuitenkin ilmestynyt pian 10.8.2008 Kuvalaudalle perustetun viestiketjun jälkeen, sillä käyttäjälle ”Anonyymi” osoitetut erityiskiitokset viitannevat kyseiseen ketjuun.

Tiedosto: [12183926227.png](#) (83.86KB, 1440x850, jwebircin_peruskeskustelua.png)

  Jonneweb Anonyymi 08/08/10(Sun)21:23 No. 119034   [\[Vastaa\]](#)

[\[Ensimmäiset 100 viestiä\]](#) [\[viimeiset 50 viestiä\]](#)

Onko kukaan keksinyt selitystä sille, miksi suurin osa kuvalautalaisista on jotain jonneweb-homoja? Koen tämän hyvin loukkaavaksi minua ja muita asiallista keskustelua arvostavia ihmisiä kohtaan. Nostan tämän esille, koska tilanne on mennyt todella rumaksi, kuten allaolevasta logista näkyy. Asialle on oikeasti ruvettava tekemään jotain, kuten itämerelle konsanaan.

13:44 <+Yhdis> <http://www.kuvalauta.fi/b/src/12141128968.jpg> minä ja myntse
 14:00 <+Yhdis> <http://www.kuvalauta.fi/mu/src/121650927751.gif> MYNNTSE MEIDÄN LEMPI BÄNDIN JULISTE TUOLA :))))
 16:33 <+Bladize> <http://www.kuvalauta.fi/fap/src/121310562240.jpg>
 18:24 <+Yhdis> <http://www.kuvalauta.fi/b/src/121388426114.jpg> MUISTAKAA
 18:28 <@Jii> <http://www.kuvalauta.fi/k/> ei oikeesti saatana.
 18:30 <+Eternity> Jii: <http://www.kuvalauta.fi/k/thumb/121778728347s.jpg> (?)
 21:19 <+Yhdis> Sielbaren: Arska on toi uushomo vai mitä <http://www.kuvalauta.fi/b/src/121424812810.jpg>
 22:36 <+Yhdis> Myntse: <http://www.kuvalauta.fi/b/src/121355783363.jpg> Eikö olekkin asiallista ja paikkaansapitää tekstiÄ€, arvon arjalaisveljeni Myntse.
 00:10 <+Bladize> <http://www.kuvalauta.fi/mu/src/uskis.mp3>
 00:31 <+Sielbaren> <http://www.kuvalauta.fi/b/src/121657427458.jpg> voi helvetti :D
 00:38 <+Sielbaren> <http://www.kuvalauta.fi/b/src/121656577174.jpg> miks toi otti kuvan pelin kautta vaikka se ei ite kuvannu?:DA:S:D:S:D:ASD
 00:48 <PADi-> <http://www.kuvala>
 Viesti on liian pitkä. Paina [tästä](#) nähdäksesi koko tekstin.

117 viestiä ja 30 kuvaa ohitettu. Klikkaa Vastaa katsellaksesi

Kuva 1. Kuvankaappaus ensimmäisestä Internet Archiveen tallentuneesta Jonnewebiä koskevasta viestistä. Kuva: Internet Archive.³

Ilmoitus Jonnewebin etusivulla on oletettavasti lisännyt sivuston käyttäjien määrää Kuvalaudalla tai vähintäänkin tehnyt Kuvalaudan käyttäjät tietoisemmaksi sivustojen välisestä yhteydestä, sillä elokuusta 2008 lähtien Jonneweb alkaa esiintyä Kuvalaudan keskusteluissa säännöllisesti. On tosin syytä huomata, että Kuvalaudalla ei ollut mitään teknistä ominaisuutta, joka olisi paljastanut käyttäjän Jonneweb-taustan. Kuvafoorumeille tyypillisesti lähes kaikki Kuvalaudan keskustelijat kirjoittivat ilman käyttäjänimeä, joka saattaisi antaa viitteitä omistajansa

³ <https://web.archive.org/web/20080814061009/http://www.kuvalauta.fi/b/> Viitattu 16.11.2021.

Jonneweb

Jonneweb on suomalainen yksityishenkilön ylläpitämä ja kehittämä www-sivusto joka on perustettu 1999. Sisältö keskittyy pelien ympärille. Pelejä löytyy niin selaimella pelattavina java- ja flash-peleinä, kuin kopioitavina demo-, shareware- ja freeware-peleinä.

Uutiset:

Jonneweb ja **Kuvalauta** aloittavat yhteistyön. Kuvalauta.fi on "herrasmiesten taidekuvasivusto", jonka pääasiallisena keskustelunaiheena ovat kalat ja karhut.

Erityiskiitos yhteistyön mahdollistamisesta kuuluu Kuvalaudan keskustelupalstan käyttäjälle "Anonyymi", joka on ahkerasti levittänyt tietoa Jonnewebistä.

Kuva 2. Kuvankaappaus Jonnewebin etusivusta 1.12.2008. Kuva: Internet Archive.

ominaisuuksista. Oletukset henkilön Jonneweb-taustasta tehdään siis yksinomaan viestien sisällön perusteella.

Kuvalaudalla reaktiot oletetusti Jonnewebistä tullessiin käyttäjiin ovat pääosin negatiivisia. Varhaisissa esimerkeissä keskustelijaa käsketään usein palaamaan Jonnewebiin, paikoitellen hyvinkin vihamielisin sanankääntein (esimerkit 1 ja 2). Syyksi negatiiviseen suhtautumiseen ilmaistaan tyypillisesti Jonnewebin käyttäjien lapsellisena ja epäkypsänä pidetty käytös, jonka arvellaan johtuvan muita Kuvalaudan käyttäjiä nuoremasta iästä (esimerkki 3). Tällaisten käyttäjien suuren määrän koetaan heikentävän keskustelujen tasoa ja näin pilaavan Kuvalaudan keskustelukulttuurin.

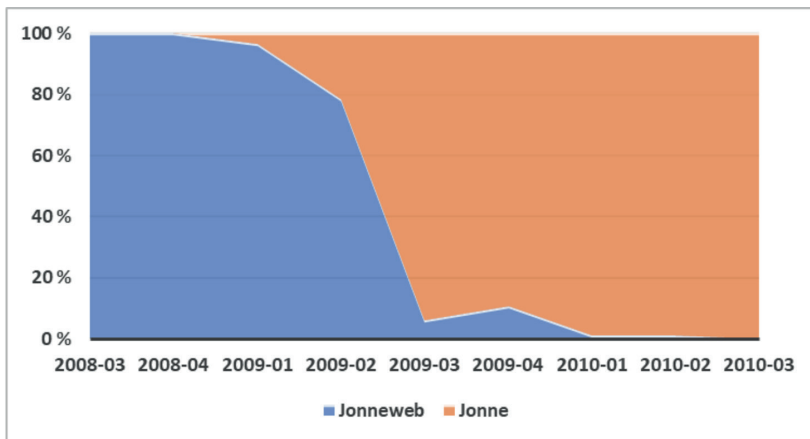
- (1) RYÖMI SINNE JONNEWEBBIIN KUOLEMAAN PELLE
- (2) painu ny takaisin jonnewebbiin vitun idiootti homo
- (3) Voi näitä jonnewebbaajia. Itsekin olin tosin joskus typerä lapsi.

4.2 Jonnewebin käyttäjiin viittaamisen tavat

Negatiiviset reaktiot huomioon ottaen on ymmärrettävää, että harvat keskustelijat tunnustautuvat avoimesti Jonnewebin käyttäjiksi. Kuvalauta-aineiston Jonnewebiä ja jonneja koskevat maininnat kohdistuvat tavallisesti muuhun henkilöön kuin puhujaan itseensä, mitä voidaan havainnollistaa aineistoesiintymien persoonamuotojen tarkastelulla. Yksikön tai monikon 2. persoonassa viitataan 137 tapauksessa (30,9 %), jolloin maininnan kohteena on viestin oletettu vastaanottaja (esimerkit 1 ja 2). Esiintymistä 258 (58,1 %) käyttää 3. persoonaa, tosin tällöinkin viestin voi usein tulkita olevan implisiittisesti suunnattu toiselle keskustelijalle (esimerkit 3 ja 4). Vain 32 esiintymää (7,2 %) käyttää 1. persoonaa, ja niissäkin kirjoittaja useimmiten muistelee mennyttä aikaa tai käyttää kieltomuotoa (esimerkit 5 ja 6). Persoonamuotoinen verbi puuttuu kokonaan 17 (3,8 %) esiintymästä. Havaintoja voidaan pitää odotuksenmukaisina, sillä myös Haaviston (2015, 12) kyselyssä vain harva ilmaisi viittaavansa *jonnella* itseensä. Samoin 'tyhmää' tarkoittavilla appellatiiveilla *uuno*, *tauno* ja *urpo* viitataan tyypillisesti johonkuhun muuhun kuin puhujaan itseensä (Sarhemia 2021).

- (4) yllätyin positiivisesti huomattessani että kuvalaudan /b/:ssä saadaan aikaan näinkin mielenkiintoista keskustelua näinä trollien ja jonnewebiläisten (ja mitä kaikkia niitä nykyään onkaan) päivinä.
- (5) – Se oli silloin kun itse olin jonneiässä, voi niitä aikoja.
- (6) – En tosin ole minkäänsortin Jonne.

Aineistoesiintymät voidaan jakaa kahteen päätyyppiin sen perusteella, sisältävätkö ne *web*-perusosan (esimerkit 1–4) vai eivät (esimerkit 5–6). Yhteensä 444 esiintymästä 119 (26,8 %) sisältää *web*-perusosan ja 325 (73,2 %) ei. Muotojen käytössä tapahtuu kesän 2009 aikoihin muutos, jota havainnollistaa kuvio 3. Ennen kesäkuuta 2009 perusosaton muoto esiintyy aineistossa vain kaksi kertaa (18.3.2009 ja 1.4.2009), mutta heinäkuusta 2009 alkaen se on selvästi hallitseva.

Kuvio 3. Web-perusosan sisältävien ja sisältämättömien esimerkkien suhteellinen osuus Kuvalauta-aineistosta vuosineljänneksittäin.

Web-loppuisista esiintymistä 29:ssä käytetään johtimia *-lAinen*, *-ri* ja *-jA* (ks. VISK § 190, 253, 254⁴). *Jonneweb(b)iläinen* esiintyy aineistossa 17, *jonnewebbari* 10 ja *jonnewebbaaja* 2 kertaa. Huomionarvoista on, että näitä johdoksia aletaan käyttää jo elokuussa 2008, kun taas lyhyempi *jonne* tulee käyttöön vasta lähes vuotta myöhemmin. *Jonneweb* on osana yhdyssanaa 14 tapauksessa, kuten *jonneweb-homo*, *jonnewebteini*, *jonneweb-pelle*. Muissa *web*-loppuisissa esiintymissä *Jonnewebin* käyttäjiin viitataan implisiittisesti, kuten käskemällä henkilöä palamaan sinne (esimerkit 1 ja 2).

Web-perusosaa sisältämättömistä esiintymistä yhdyssanoja on 55, joista 30:ssä *jonne* esiintyy perusosana ja 25:ssä määräiteosana. Yhdyssanoja muodostetaan monipuolisesti, mutta ne ovat melko vakiintumattomia: useammin kuin kerran aineistossa esiintyvät ainoastaan *lukio-jonne* (9), *jonneikä* (4), *lätkäjonne* (3) ja *homojonne* (2). *Jonnen* ympärille muodostettuja, eri sanaluokkia edustavia johdoksia aineistossa on 18 kappaletta. Ne hyödyntävät suomen johto-opin

⁴ *Jonnewebbari* ja *jonnewebbaaja* voidaan tulkita verbikantaisiksi substantiivijohdoksiksi (VISK § 253, 254), vaikka kantaverbi *jonnewebata* ei esiinnykään aineistossa.

mahdollisuuksia kattavasti: *jonneilu*, *jonneilla*, *jonneus*, *jonneileva*, *jonneilija*, *jonnesti*, *jonne-mainen*, *jonnetar*. Myös Haavisto (2015, 13–14) on todennut *jonnesta* muodostettavan johdoksia produktiivisesti.

Kenties tunnetuimpana esimerkkinä *jonnen* käytöstä nostetaan usein esille *jonnet ei muista* -konstruktio (esim. Haavisto 2015; Heikkinen 2017). Kielitoimiston sanakirjan (KS s.v. *jonne*) mukaan sitä käytetään ”(hyväntahtoisena) toteamuksena siitä, että nuoret eivät tunne jtk vanhemmille ikäryhmille tuttua asiaa”. *Jonne*-appellatiivin tavoin konstruktio näyttää saaneen alkunsa Kuvalaudalla. 23.7.2009 on luotu keskusteluketju, jonka avausviesti on: ”Jonne, tunnusta ettet muista aikaa jolloin kännyköissä oli mustavalkonäytöt”. Ketjussa keskustellaan *jonnen* määritelmästä ja mainitaan myös muita asioita, joita *jonnet* eivät pysty muistamaan (esimerkki 7). Kaksi päivää myöhemmin keskusteluketjussa otsikolla ”Muistellaan 90-lukua” käydään samankaltaista keskustelua (esimerkki 8). Näissä ketjuissa konstruktio ei ole vielä erityisen yleinen eikä muodoltaan vakiintunut, mutta muutos tapahtuu ilmeisesti seuraavien kuukausien aikana. 4.1.2010 metakeskustelussa Kuvalaudan tulevaisuudesta ehdotetaan uuden nostalgia-aiheisen foorumialueen perustamista *jonnet ei muista* -ketjujen paljouden vuoksi (esimerkki 9).

- (7) Jonnet eivät muista aikaa, jolloin Sega Rally tuli puuhamaahan ja siihen sai jonottaa aina ihan vitusti.
- (8) Jonnet ees muista tällästä. Olivat kurahousuissa silloin vielä.
- (9) Lisäksi /no/stalgia vaikka ihan siksi, että päästäisiin eroon /b/:n identtisistä ”jonnet ei muista” langoista.

4.3 *Jonnen neuvo -meemi*

Jonnewebin käyttäjiin viittaamisen tavat muuttuvat Kuvalaudalla kesällä 2009. Kuviossa 3 kuvattua siirtymää *web*-loppuisista ilmauksista perusosattomaan *jonneen* voi pitää ymmärrettävänä, sillä *jonnewebiläisen* ja *jonnewebbarin* kaltaiset johdokset tai monisanaiset rakenteet ovat pitkiä ja hankalia. On kuitenkin huomionarvoista, että myös esiintymien määrät alkavat kasvaa kesällä 2009 (ks. kuvio 2), vaikka Internet Archiveen on tallentunut tuolta ajalta vähemmän Kuvalauta-keskusteluja kuin vuodelta 2008. *Jonnen* suhteellinen yleisyys Kuvalaudan keskusteluissa kasvaa siis tuolloin huomattavasti.

Nämä havainnot herättävät kysymyksen siitä, mikä saa aikaan muutoksen. Kuvalauta-aineisto ei tarjoa selvää vastausta, sillä aineistoon ei sisälly esimerkiksi metakeskusteluja näiden kahden ilmauksen käytöstä ja eroista. Valtava enemmistö Kuvalaudan keskusteluista ei kuitenkaan ole tallentunut Internet Archiveen, joten aineistostamme epäilemättä puuttuu aiheen kannalta olennaisia keskusteluketjuja. Ratkaisua arvoitukseen on siis haettava muualta.

Luultavimmin *jonnen* yleistymistä kesällä 2009 selittää *Jonnen neuvo* -internetmeemi. Siinä rap-yhtye Laulavien kulkurien yhteiskuvasta (kuva 3) irrotetut Atte Toikan kasvot on liitetty siniselle taustalle erilaisten teinipoikien elämään liittyvien, usein humoristisiksi tarkoitettujen iskulauseiden tai muiden tekstikatkelmien kera (kuvat 4 ja 5). Meemi on ollut suosittu ja produktiivinen. Memegenerator.net-palvelussa kyseistä pohjaa käyttäen on luotu yli 3 000 varianttia, minkä lisäksi variantteja pystyi luomaan Facebook-sovelluksen avulla. (Keso 2010, 2019; Haavisto 2015, 7–8; Meemi.info s.v. *Jonnen neuvo*.)

Kuvat 3, 4 ja 5. Alkuperäinen Laulavat kulkurit -yhtyeen yhteiskuva sekä esimerkkejä Jonnen neuvo -meemistä. Kuvat: Meemi.info, Meme Generator.

Meemin alkuperästä ei ole säilynyt tarkkaa tietoa, mutta se vaikuttaa syntyneen vuonna 2009. Internet Archiven varhaisin tallenne Meme Generatorin Jonnen neuvo -sivusta on päivämäärältään 12.10.2009. Siihen mennessä meemistä oli tehty sivustolle 923 varianttia, ja se oli tuolloin sivuston 54. suosituin meemi. Tätä voidaan pitää varsin merkittävänä suosiona, koska verkkopalvelu on kansainvälinen eikä Jonnen neuvo -meemi tiettävästi ole levinnyt mainittavasti muille kielille. Voidaan siis olettaa, että meemi on ehtinyt kehittyä jo jonkin aikaa ennen tallennusajankohtaa. Myös meemin pohjalta luotu, Riemurasia.net-sivustolle 10.12.2009 lähetetty sarjakuva⁵ ja sen kommenttikentässä käytävä keskustelu osoittavat, että meemi oli jo tuolloin monille tuttu. On siis mahdollista, että meemi olisi keksitty kesällä 2009 eli samaan aikaan, kun *jonne* yleistyivät Kuvalauta-aineistossa. Meemin suosio myös selittäisi Kuvalauta-aineistossa tapahtuneen muutoksen nopeutta.

Tuolloin Kuvalautaa aktiivisesti käyttänyt toimittaja Jaakko Keso (2019) mainitsee Jonnen neuvo -meemin syntyneen Kuvalaudalla. Tätä ei voi vahvistaa Internet Archiven avulla, sillä viesteihin liitetyt kuvat eivät ole tallentuneet sinne. Väitettä voi kuitenkin pitää uskottavana, sillä lukuisat keskeiset suomalaiset internetmeemit ovat syntyneet Kuvalaudalla tai sen seuraajalla Ylilaudalla (esim. Vainikka 2016; Närä 2019). Lisäksi voi pitää todennäköisenä, että meemin keksijä ja sen ensimmäiset levittäjät ovat tunteneet Kuvalaudan kulttuurin ja Jonnewebin käytäjästä siellä käydyn keskustelun. Tämä selittäisi, miksi kuvassa esiintyvää henkilöä on alettu kutsua *Jonneksi* (tai *jonneksi*), vaikka se ei ole hänen oikea nimensä.

4.4 Jonnen leviäminen muille sivustoille

Useissa lähteissä (mm. Haavisto 2015; Honkanen 2019) mainittu näkemys *jonnen* syntymisestä ja kehittymisestä Kuvalaudalla vaikuttaa pitävän paikkansa. Olemme tehneet lukuisia Google-hakuja ja selanneet luvussa 3 esiteltyjen sivustojen ohella useita muita verkkosivustoja ja -aineistoja, mutta emme ole löytäneet *jonnen* appellatiivista käyttöä Kuvalaudan ulkopuolelta ennen loppuvuotta 2009. Sen sijaan vuosina 2010–2013 *jonnen* käyttö erilaisissa suomalaisissa verkkoyhteisöissä yleistyi voimakkaasti. Esimerkiksi Suomi24-korpuksessa⁶ ja Riemurasian

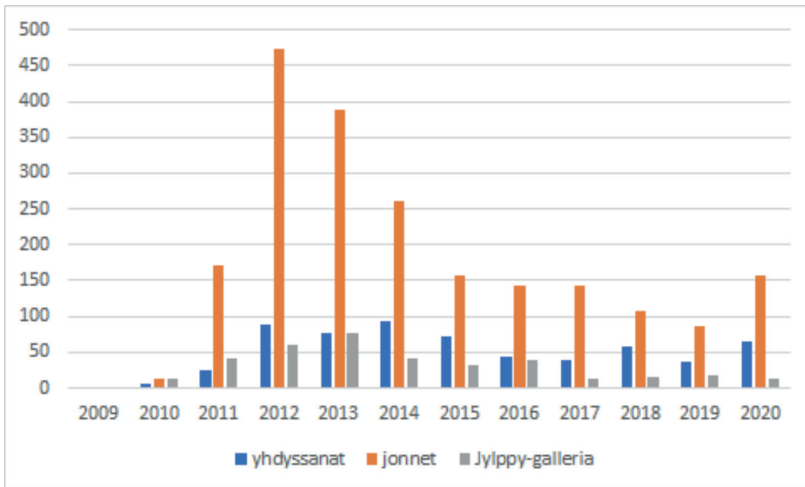
5 <https://www.riemurasia.net/kuva/Jonne/67714> (viitattu 12.7.2022).

6 Suomi24-korpuksen annotaatio ei tunnista *jonne*-sanaa substantiiviksi vaan tulkitsee sen adverbiksi. Koska adverbien poistaminen aineistosta olisi ollut työlästä, päädyimme hakemaan korpuksesta

Jylppy-galleriassa (kuvio 4) huippu saavutetaan vuosina 2012 ja 2013. Yhtenä merkkinä *jonnen* tunnettuudesta voi pitää sen esiintymistä Fingerpori-sarjakuvassa 15.4.2013 (kuva 6) – etenkin, kun stripin vitsi ei kohdistu *jonnen* homonymiaan *Jonne*-etunimen vaan *jonnekin*-adverbin kanssa. Seuraavina vuosina esiintymien lukumäärät kääntyivät laskuun, mutta viime vuosina ne ovat pysyneet melko samansuuruisina. Aineiston perusteella näyttää siis siltä, että *jonne* on vakiintunut osaksi arkista kielenkäyttöä.

Kuva 6. Fingerpori, strippi 1886. Helsingin Sanomat, 15.4.2013.

Kuvio 4. Yhdyssana- ja *jonnet*-esiintymien määrät Suomiz4-aineistossa sekä RiemurAsian Jylppy-galleriasta hakusanalla *jonne* löytyvien kuvien ja videoiden lukumäärät vuosittain.

muotoa *jonnet* sekä *jonne*-loppuisia yhdyssanoja. Yhdyssana-aineisto kerättiin Korpin laajennetulla haulla hakulausekkeella ”sana loppuu jonne” sekä ”sanaluokka ei ole adverbi”.

Kuvalaudan sulkeutumisen ja Ylilaudan perustamisen, syyskuun 2010 ja helmikuun 2011 välisenä aikana suomalaisten kuvafoorumien käyttäjät jakautuivat usealle eri sivustolle. Tämä ei kuitenkaan vaikuta vähentäneen *jonnen* käyttöä kuvafoorumikulttuurissa. Yhtenä korvaajana toimineen Northpole-foorumin Meemi.info-artikkeli sisältää kuvan kuvatekstillä ”Northpolen lukiointellektuelli taso tiivistettynä yhteen kuvaan”⁷. Kuvaan on kerätty Northpolen keskusteluista 87 viestiä, joissa *jonnea* käytetään valtaosin halventavaan sävyyn. Lähes kaikki viestit on lähetetty kolmen päivän aikana marraskuussa 2010, minkä voi tulkita kertovan sanan yleisyydestä tuohon aikaan.

Jonnen kehitystä pienehkön verkkoyhteisön sisäisestä käytöstä suuren yleisön tietoisuuteen vain muutamassa vuodessa voidaan pitää nopeana. Vertailua muihin appellatiivistuneisiin erisnimiin on vaikeaa tehdä, sillä niiden kehitystä ei ole dokumentoitu vastaavalla tarkkuudella. Voi kuitenkin olettaa, että ennen internetin yleistymistä appellatiivistuneiden nimien – kuten myös muiden puhekielen ilmausten – leviäminen on ollut hitaampaa. On esitetty, että Jonnen neuvo -meemi edisti merkittävästi *jonnen* leviämistä kuvafoorumien ulkopuolelle (Haavisto 2015, 8; Keso 2019, Meemi.info s.v. *Jonnen neuvo*). Selitys vaikuttaa uskottavalta. Meemin voi nähdä konkretisoineen uuden käsitteen, ”antaneen kasvot *jonnelle*”. Tällaista tulkintaa tukee myös meemissä esiintyvän Atte Toikan ja kuvan 6 Fingerpori-stripissä esiintyvän hahmon samankaltainen ulkonäkö ja pukeutuminen.

5 Kokoavaa tarkastelua

Tässä katsauksessa olemme tarkastelleet *jonne*-appellatiivin alkuperää pääosin Kuvalauta-keskustelufoorumilta peräisin olevien verkkoaineistojen avulla. Tutkimuksemme vahvistaa aiemmissa kirjoituksissa (mm. Haavisto 2015, Heikkinen 2017) esitetyn käsityksen, jonka mukaan *jonnen* appellatiivinen käyttö sai alkunsa vuosina 2008–2009 Kuvalauta-foorumilla Jonneweb-verkkosivuston käyttäjien invaasion ja sen herättämän vastareaktion myötä. Tutkimus myös tarkentaa tähänastista kuvaa *jonnen* syntyprosessista. Ennen *jonnen* yleistymistä Jonnewebin käyttäjiin viitattiin Kuvalaudalla noin vuoden ajan *web*-perusosan sisältävillä johdoksilla, yhdyssanoilla tai muilla rakenteilla. Syy *jonnen* nopeaan yleistymiseen jää aineiston perusteella epäselväksi, mutta todennäköisimpänä selityksenä voidaan pitää Jonnen neuvo -internetmeemiä, joka selittäisi myös *jonnen* nopeaa leviämistä muille verkkosivustoille.

Olemme määrällisiä ja laadullisia havaintoja yhdistämällä antaneet yleiskuvan *jonnen* syntyhistoriasta. Potentiaalisia aineistolähteitä on kuitenkin valtavasti, joten kuva jää väistämättä epätäydelliseksi ja *jonnessa* riittää yhä tutkittavaa. Sanan merkitys on ollut alkuperän ohella toinen aihetta käsittelevissä teksteissä toistuva teema. Vaikka useimmat mieltävät *jonnen* viittaavan ensisijaisesti teini-ikäisiin poikiin, esiintyy verkkokeskusteluissa erilaisia näkemyksiä siitä, millaiset ominaisuudet tarkkaan ottaen tekevät henkilöstä *jonnen*.

Pienehkön verkkoyhteisön käyttämän yleisnimen leviäminen ja vakiintuminen osaksi laajasti käytettyä arkipuhekieltä on ainakin toistaiseksi Suomessa poikkeuksellinen tapaus. Olisi-kin kiinnostavaa seurata, säilyykö *jonne* käytössä tulevina vuosina ja vuosikymmeninä. Hyvin dokumentoitu tapaustutkimus tarjoaa mahdollisuuden kehittää appellatiivistumisen teoriaa,

7 https://meemi.info/images/7/71/Huomattavan_primitiivistä_käytöstä.jpg (viitattu 23.11.2021).

sillä vaikka appellatiivistumista on tutkittu eri kielissä, usein on mahdotonta selvittää, miten ilmaukset ovat syntyneet. Lisäksi tulevaisuissa tutkimuksissa olisi tarpeen ottaa huomioon ilmiön sosiaaliset vaikutukset. Useissa yhteyksissä on raportoitu *Jonne*-nimisten lasten joutuneen kiusaamisen kohteeksi (esim. Heikkinen 2017), eikä Jonnen neuvo -meemissä esiintyvä Atte Toikkakaan ollut mielissään saamastaan julkisuudesta (Keso 2010, 2019). Olisikin tärkeää tutkia sellaisten henkilöiden kokemuksia ja tunteita, joiden nimi on saanut pejoratiivisen appellatiivistuneen homonymin, tai jotka ovat tulleet verkkomeemien myötä tahtomattaan kuuluisiksi. Tällaisissa tutkimuksissa kannattaisi tehdä yhteistyötä kielentutkijoiden ja muiden tieteenalojen asiantuntijoiden välillä.

Verkkoyhteisön sisällä appellatiivistuneena henkilönnimenä *jonne* ei kuitenkaan ole ainutlaatuinen. Esimerkiksi Ylilaudalla käyttöön on vakiintunut useita appellatiivistuneita henkilönnimiä, kuten *fobba* 'poliisi', *sami* 'lihava poika tai mies' ja *ykä* 'sivuston keskivertokäyttäjää vanhempi mies' (Meemi.info s.v. *fobba*, *sami*, *ykä*). Erityisen kiinnostava tapaus on *veeti*, jota on viime vuosina ryhdytty ajoittain käyttämään *jonnen* korvaajana (Meemi.info s.v. *veeti*). Muutoksen motivaatioksi on esitetty *jonnen* epäsovpuutta kuvaamaan teini-ikäistä poikaa, koska useimmat *Jonne*-nimiset eivät enää ole teini-ikäisiä, kun taas *Veeti* 2000-luvun alun muotiniemenä sopii tarkoitukseen hyvin (Pitkäranta 2021). Voisikin olla syytä tutkia *Veeti*-nimen appellatiivista käyttöä sekä *jonnen* ja *veetin* suhteesta käytävää metakielellistä keskustelua.

LASSE HÄMÄLÄINEN

lassehamalainen89@outlook.com
Helsingin yliopisto

MARIA SARHEMAA

maria.sarhemaa@helsinki.fi
Helsingin yliopisto

Lähteet

Aineistot

City Digital Group 2021: Suomi24 virkkeet -korpus 2001–2020, Korp-versio [tekstikorpus]. Kielipankki. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:lb-2021101525>
Internet Archive: www.archive.org [viitattu 11.7.2022].

Kirjallisuus

- ANSTATT, TANJA 1997: Polnische Deonyme: Vom Nomen Proprium zum Appellativum. JANA SCHULZE ja EDUARD WERNER (toim.): *Linguistische Beiträge zur Slavistik* V, 7–33. Verlag Otto Sagner, München.
- CASTAÑO DIAZ, CARLOS MAURICIO 2013: Defining and characterizing the concept of Internet Meme. *Revista CES Psicología* 6 (2), 82–104.
- Digi- ja väestötietovirasto: Nimipalvelu. Saatavissa <https://verkkopalvelu.vrk.fi/nimipalvelu/> [viitattu 4.2.2022].
- FETZER, THIS MICHEL 2018: Appellative use of first names in Swiss German. Denominations for animals, plants, parts of the body, objects, and concepts. *Onomastica Uralica* 13, 303–316.
- HAASIO, ARI 2015: *Toiseus, tiedontarpeet ja tiedon jakaminen tietoverkon ”pienessä maailmassa”: Tutkimus sosiaalisesti vetäytyneiden henkilöiden informaatiokäyttäytymisestä*. Tampere University Press, Tampere.
- HAAVISTO, PIPSA 2015: *”Jonnet ei muista”. Tutkielman jonneen appellatiivisesta käytöstä*. Kandidaatintutkielma. Helsingin yliopisto, suomen kieli.

- HARVALÍK, MILAN 2012: Appellativisation and propriation. The gateways between the appellative and propriation spheres of language. OLIVIU FELECAN (toim.): *Name and Naming: Synchronic and Diachronic Perspectives*, 10–17. Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne.
- HEIKKINEN, VESA 2017: Jonnet ei muista Jonnee? *Kotus-blogi* 23.5.2017. Saatavissa https://www.kotus.fi/nyt/kotus-blogi/blogiarkisto/vesa_heikkinen/jonnet_ei_muista_jonnee.24260.blog [viitattu 4.2.2022].
- HONKANEN, JENNA 2019: Jonne on tullut jäädäkseen. *Antroblogi* 12.2.2019. Saatavissa <https://antroblogi.fi/2019/02/jonne-on-tullut-jaadakseen/> [viitattu 4.2.2022].
- HÄMÄLÄINEN, SIMO 1956: Kynttilä otti uunon vihtorin. Erisnimien käytöstä yleisniminä. *Virittäjä* 60 (3), 202–227.
- Jonneweb: www.jonneweb.net [viitattu 11.7.2022].
- Jonneweb: Tiimi: <http://www.jonneweb.net/tiimi.php> [viitattu 11.7.2022].
- KESO, JAAKKO 2010: Laulavien kulkureiden haastattelu. *Teleportaasi.fi* 14.12.2010. Saatavissa <https://docplayer.fi/53675487-Laulavien-kulkureiden-haastattelu.html> [viitattu 4.2.2022].
- 2019: RIP JONNE aka MKDMSK 1997–2019. *Yle Areena* 12.12.2019. Saatavissa <https://areena.yle.fi/1-50211372> [viitattu 4.2.2022].
- KLEMETTINEN, RIINA 2018: Kuka lohduttaisi Jonnea? *Kielikello* 2/2018. Saatavissa <https://www.kielikello.fi/-/kuka-lohduttaisi-jonnea-> [viitattu 4.2.2022].
- KS = *Kielitoimiston sanakirja*. Kotimaisten kielten keskuksen verkkojulkaisuja 35. Kotimaisten kielten keskus, Helsinki. Saatavissa www.kielitoimiston-sanakirja.fi [päivitetty 11.11.2021, viitattu 25.1.2022].
- LUODONPÄÄ-MANNI, MILLA – OJUTKANGAS, KRISTA 2020: Laadullinen aineistopohjainen kielentutkimus. MILLA LUODONPÄÄ-MANNI, MARKUS HAMUNEN, REETTA KONSTENIUS, MATTI MIESTAMO, URPO NIKANNE ja KAIUS SINNEMÄKI (toim.): *Kielentutkimuksen menetelmiä I–IV*, 412–441. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki. <https://doi.org/10.2307/j.ctv1qp9hgb.15>
- Meemi.info: www.meemi.info/w/Etusivu [viitattu 11.7.2022].
- Meme Generator: www.memegenerator.net [viitattu 11.7.2022].
- NÄRÄ, SANNA 2019: *Yllälaatu, Aligersantti Spurdo ja kumppanit. Inttimeemit ja sotilashuumori ryhmytyksen välineenä verkossa*. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto, nykykulttuurin tutkimus.
- PAJUNEN, SALLA 2017: *Newfags don't remember Lörs lärä. Internet memes on an anonymous imageboard*. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, informaatiotutkimus ja interaktiivinen media.
- PITKÄRANTA, PILVI 2021: Jonnet kasvoivat aikuisiksi – tätä nimeä uuden sukupolven teinipojista käytetään nyt. *MTV Uutiset* 6.9.2021. Saatavissa <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/jonnet-kasvoivat-aikuisiksi-tata-nimea-uuden-sukupolven-teinipojista-kaytetaan-nyt/8206944#gs.cwfoao> [viitattu 4.2.2022].
- PUOLAKKA, SUVI 2003: ”Kuka uuno tän on duunannu?” *Suomalaisten etunimien appellatiivistuminen slangisanastossa*. Pro gradu -tutkielma. Turun yliopisto, suomalaisen ja yleisen kielitieteen laitos.
- Riemurasia: www.riemurasia.net [viitattu 11.7.2022].
- SAARELMA-PAUKKALA, MINNA 2017: *Etunimikirja. Suomalaiset nimitrendit 2000-luvulla*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki.
- SARHEMAA, MARIA 2017: Structures and meanings of Finnish and Hungarian appellativized slang compounds. *Onoma* 52, 87–106. <https://doi.org/10.34158/ONOMA.52/2017/5>
- 2018: Motivation for appellativized given names in Finnish and Hungarian slang compounds. *Onomastica Uralica* 13, 291–302.
- 2019: Appellatiivistuminen kielenilmiönä. *Folia Uralica Debreceniensia* 26, 245–258.
- 2021: Tavan tauno uunoilee urpokaupungissa: Nimien *Uuno*, *Tauno* ja *Urpo* appellatiivistuminen ja appellatiivien käyttö Suomi24-keskustelupalstalla. *Sananjalka* 63, 103–129. <https://doi.org/10.30673/sja.107278>
- SCHMITT, CHRISTIAN 2009: Appellativisch gebrauchte Eigennamen. Eine kontrastive Untersuchung zum Sprachenpaar Deutsch/Französisch. *Zeitschrift für französische Sprache und Literatur* 119 (1), 11–32.
- SKÖLDBERG, EMMA – TOPOROWSKA GRONOSTAJ, MARIA 2006: Swedish appellativized forenames in com-

- pounds – A lexicographic approach. ELISA CORINO, CARLA MARELLO ja CHRISTINA ONESTI (toim.): *Proceedings of the 12th EURALEX International Congress*, 1193–1199. Edizioni dell’Orso, Torino.
- SUOMINEN, JAAKKO 2013: Historiallinen verkkotutkimus. Mieli, lähteet, kokonaisuus. SALLA-MAARIA LAAKSONEN, MINTTU TIKKA ja JANNE MATILAINEN (toim.): *Otteita verkosta. Verkon ja sosiaalisen median tutkimusmenetelmät*, 123–149. Vastapaino, Tampere.
- TAKÁCS, JUDIT 2007: *Keresztnevek jelentésváltozása. Egy tulajdonnévtípus közzóvá válásának modellje*. A Debreceni Egyetem Magyar nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 86. Debreceni Egyetem, Debrecen.
- UOTILA, OTTO 2013: *Anonyymit anarkistit. Suomalainen anonyymi verkkokulttuuri Ylilauta-sivustolla*. Pro gradu -tutkielma. Helsingin yliopisto, viestintä.
- VAAHENSALO, ELINA 2017: Kaikenkattavista portaaleista anarkistiseen sananvapauteen. Suomalaisten verkkokeskustelufoorumien vuosikymmenet. *Tekniikan Waiheita* 2/2017, 34–55.
- VAINIKKA, ELIISA 2016: Avaimia nettimeemien tulkintaan. Meemit transnationaalina medailmiönä. *Lähikuva* 3/2016, 60–77. <https://doi.org/10.23994/lk.59500>
- VILKUNA, KUSTAA 2005 [1976]: *Etunimet*. 4., uudistettu laitos. Otava, Helsinki.
- VISK = HAKULINEN, AULI – VILKUNA, MARIA – KORHONEN, RIITTA – KOIVISTO, VESA – HEINONEN, TARJA RIITTA – ALHO, IRJA 2004: *Iso suomen kielioppi*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, Helsinki. Verkkoersio. Saatavissa <http://scripta.kotus.fi> [viitattu 17.1.2022].